

Redactor: Pr. Daniel Avram
Corector: Pr. Daniel Avram
DTP: Valerian Susan

© Casa de Editură Viața Creștină, 2026

Casa de Editură „Viața Creștină”
Str. Moșilor, nr. 26, 400001 Cluj-Napoca
tel: 0729-884889
e-mail: viata.crestina@gmail.com
www.viata-crestina.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MIHOC, LIVIU

Râsul și bucuria. O teologie a surprizei divine / Liviu
Mihoc; Cluj-Napoca: Viața Creștină, 2026
ISBN: 978-973-674-268-2

I. Mihoc, Liviu

LIVIU MIHOC

RÂSUL ȘI BUCURIA

O teologie a surprizei divine

Cluj-Napoca, 2026

„AM AFLAT CUVINTELE TALE
ȘI LE-AM SORBIT,
ȘI CUVÂNTUL TĂU
A FOST BUCURIE ȘI VESELIE
PENTRU INIMA MEA.”

IEREMIA 15, 16

CUPRINS

„Slujiți Domnului cu bucurie”	7
Preambul.....	11
Introducere	15
Capitolul I	
RÂSUL ÎN SFÂNTA SCRIPTURĂ.....	19
Capitolul II	
BUCURIA ÎN SFÂNTA SCRIPTURĂ	27
Capitolul III	
SURPRIZA DIVINĂ: DINAMICA HARULUI ȘI A CREDINȚEI	49
Capitolul IV	
BUCURIA HARULUI:	
EXPERIENȚA MISTICĂ A SURPRIZEI DIVINE.....	55
Capitolul V	
RÂSUL ȘI BUCURIA SEMNE ALE COMUNIUNII	
PROFUNDE CU DUMNEZEU	61
Concluzie	65
TEOLOGIA RÂSULUI ȘI A BUCURIEI	
APLICATĂ PRACTIC ÎN VIAȚA SPIRITUALĂ.....	69
O tresărire de bucurie.....	72
SĂRBĂTOAREA	
NAȘTERII DOMNULUI – MOMENT DE BUCURIE	135
BUCURIA: O NUMĂRĂTOARE INVERSĂ	
PÂNĂ LA CRĂCIUN	151
ÎNVIEREA DOMNULUI	175

GÂNDURI DIN BUCURIE	193
Prietenul de care n-am avut nevoie niciodată	196
Ce i-am făcut noi lui Ceaușescu	
într-o noapte din 1989	201
Cum am urat-o pe tovarășa învățătoare. Sau „Frații	
Petreuş” mergând cu „Leana” la colindat	206
„În ziua Învierii totu-i nou.” Pilda bunicului din	
primul Paște pe care mi-l amintesc	212
„Vă salut doamnelor prim-ministru!” „Ptui,	
s-o trezît băutura din tini!” Cum arată	
o șezătoare din zilele noastre	216
Bunicul meu mi-a dat o lecție pe care	
nu am să o uit niciodată	222
Puterea obișnuinței, între birou și dragoste	229
Am fost în vacanță în localitatea unde sătenii	
și-au transformat șurile în pensiuni	
și-am făcut o cură de viață adevărată	234
Cum mi-am aflat adevărata identitate: „— De-a cui	
ești tu, mă copchile?” „— De-a lui Mihoc a lu’	
Mățășor, care o ține pe a lu’ Cuța”	240
Am fost cu familia într-o sâmbătă la cetatea	
Marii Uniri și am descoperit că identitatea	
națională este un pelerinaj prin istoria noastră,	
uneori fragmentată, ascunsă, negată	243
„Fraților, vă zic să nu mă votați, dar dacă	
mă veți vota, promit că voi fura mai puțin	
decât ceilalți.” Manifest ironic despre politică și	
implicare socială	248
Am învins!	254
Isus al meu. Un răspuns la provocarea	
domnului Liiceanu	257

CAPITOLUL I

RÂSUL

ÎN SFÂNTA SCRIPTURĂ

Așa cum spuneam în preambul, discursul nostru despre Dumnezeu trebuie să-l bazăm pe Sfânta Scriptură. Așadar, chiar dacă pare plictisitor, vom începe cu locurile unde este menționat râsul în Biblie, ca mai apoi să dezvoltăm discursul despre Dumnezeu al râsului.

1. Râsul: o listă succintă cu versete biblice

În Biblie, râsul, sub diferitele sale forme (substantiv, verb sau sinonime semantice ca veselie, batjocură, ocară, dispreț), este menționat de mai bine de 150 de ori. Mai jos câteva exemple⁶, care ne vor ajuta să construim discursul nostru despre râs:

Geneza 17, 17: „*Abraham a căzut cu fața la pământ și a râs*”.

Geneza 18, 15: „*Sara a tăgăduit, zicând: «N-am râs». Căci îi era frică. Dar acela a zis: «Ba ai râs!»*”

Geneza 21, 6: „*Dumnezeu m-a făcut să râd, așa că toți cei ce vor auzi vor râde împreună cu mine*”.

⁶ Mult mai pe larg vor fi tratate texte din Sfânta Scriptură la partea de meditații despre râs și bucurie.

Psalmul 2, 4: „Cel care locuiește în ceruri surâde, Domnul râde de ei”.

Psalmul 126, 2: „Atunci, gura ni s-a umplut de strigăte de bucurie și limba, de cântări de veselie”.

Luca 6, 21: „Fericiți voi, care plângeți acum, căci veți râde!”

Galateni 6, 7: „Nu vă înșelați: Dumnezeu nu permite să fie luat în râs, căci ceea ce seamănă omul aceea va și secera”.

Iob 22, 19: „Cei drepti văd și se bucură, iar cel nevinovat îi ia în râs”.

Psalmul 37, 13: „Domnul însă râde de el, căci vede că i-a venit ziua”.

2. Râsul: de la uimire la har

O veche zicală spune că „râzi cu mine sau de mine”. Mă folosesc de această zicală pentru a reda într-un mod simplu ideea că în relația lui Dumnezeu cu omul, El mereu vrea să râdă cu noi. Râsul de noi, este o latură specifică naturii umane slabe, de autoironie sau de răutate din partea celorlalți.

Râsul apare în Scriptură ca o mișcare neașteptată a sufletului în fața misterului divin. Nu este un simplu reflex psihologic, ci un eveniment teologic, adică un moment al vorbirii cu și despre Dumnezeu. Sau poate fi o atitudine de uimire a omului în fața teofaniei, a dezvăluirii harului, cu care Dumnezeu nu doar că vrea să-l surprindă pe om, ci îl vrea în comuniune cu El, chiar și prin râs.

În paginile Genezei, atunci când Dumnezeu promite lui Abraham un fiu „la bătrânețe”, reacția patriarhului pe cât pare de solemnă, căci a căzut cu fața la pământ, pe atât este de paradoxală, deoarece râde: „Abraham a căzut cu fața la pământ și a râs” (Geneza 17, 17). Râsul devine astfel prima rugăciune a neputinței, prima uimire a credinței în fața unei promisiuni imposibile. Sau am putea spune altfel, aici râsul surprinde o dimensiune a credinței care încă nu a învățat bucuria harului. Dar ca să-l învețe această lecție, Dumnezeu este de-a dreptul sugubă, indicându-i lui Abraham numele băiatului, Isaac, care tradus este „el va râde”. O accentuare a verbului ebraic *šāḥaq* (שָׁחַק), a râde, care devine *Isaac* (יִצְחָק) „el va râde”⁷. După ce am citit indicațiile din nota de la

⁷ Nu este subiectul acestui studiu, dar totuși este necesară clarificarea unui aspect important în Biblie, într-un mod special în Vechiul Testament care a fost scris în ebraică, și anume multitudinea de sensuri pe care le pot avea cuvintele ebraice în funcție de cum sunt accentuate. În Vechiul Testament sunt destule exemple cu astfel de „jocuri de cuvinte”. Și ca să mă explic, ca o curiozitate, limba ebraică veche nu avea vocale, ci doar consoane. Cu timpul, s-a pierdut exercițiul limbii ebraice vechi și așa a apărut necesitatea indicațiilor de a vocaliza și accentua scrierea ebraică veche. De exemplu, cuvântul prin care se numea Dumnezeu era YHWH, fără nicio vocală. Pentru a ușura citirea lui, s-a adăugat la cuvântul originar indicații de vocalizare și așa s-a ajuns la cunoscutul cuvânt de azi Iahve. Și ca să fie mai evident pornim de la cuvântul scris în limba ebraică יהוה: citirea se face de la dreapta la stânga, așadar avem trei consoane, yōd (י), hē (ה) și vāv (waw) (ו), consoana hē (ה) fiind repetată la sfârșit. Și un exemplu elocvent al accentuării cuvintelor este în cartea Genezei, capitolul 17, când numele lui Abram este schimbat de Dumnezeu în Abraham: אַבְרָם – Avram, tată înălțat și Abraham, אַבְרָהָם – Abraham, tatăl multor

subsol, vom putea să înțelegem mai bine indicația lui Dumnezeu ca numele moștenitorului lui Abraham să fie Isaac. Numele este o accentuare diferită a verbului a râde din ebraică: de la verbul șāḥaq – אָחַק numele devine Yitzḥaq – יִצְחָק. Dacă ne vom uita atent, consoanele în ebraică rămân aceleași, doar vocalizarea se schimbă, acele semne mici de sub litere. Iar aici este sensul sau symbolismul profund: rădăcina este aceeași, dar modul de a o exprima diferă sau altfel spus, promisiunea lui Dumnezeu nu s-a schimbat, doar modul de a o realiza. Și în istoria mântuirii vom vedea destul de des astfel de „abordări” ale lui Dumnezeu.

Mai târziu, aceeași promisiune trezește același răspuns în inima Sarei: „*Sara a râs în sine, zicându-și: Acum că m-am trecut, voi mai avea plăcere?*” (Geneza 18, 12). Râsul ei nu este doar necredință, ci o formă de autoironie existențială, un mod prin care omul își mărturisește limitele. Dumnezeu însă nu o condamnă, ci îi transformă râsul într-un semn al harului: „*Dumnezeu m-a făcut să râd, așa că toți cei ce vor auzi vor râde împreună cu mine*” (Geneza 21, 6 – n.a. pentru

neamuri. Dumnezeu adaugă în nume doar o singură literă ה, he, dar o literă care schimbă totul, căci este litera din numele lui Dumnezeu, יהוה, Iahve. De acum Dumnezeu nu mai este doar o prezență externă în viața lui Abraham, ci este o legătura mult mai strânsă, la nivel personal. Abram de la chemarea personală, devine Abraham, adică chemat la misiunea universală. Prin această schimbare, Dumnezeu extinde legământul Său: nu doar asupra familiei lui Abraham, ci asupra tuturor popoarelor care cred (cf. Romani 4, 11–17).

o mai bună înțelegere a textului, aici am preferat traducerea fidelă). Astfel, râsul devine limbajul harului, iar numele copilului, Isaac, „el va râde”, poartă în sine amintirea acestei minuni. Ba mai mult, acest râs simbol al harului este molipsitor și are sens comunitar, căci toți ce care vor auzi vor râde împreună. În acest sens, numele de Isaac (el va râde) nu aparține doar unui copil născut din promisiune, ci fiecărui credincios care redescoperă, în mijlocul limitelor sale puterea surprinzătoare a lui Dumnezeu.

În râsul Sarei se petrece o transformare profundă: ceea ce era scepticism se transformă în mărturie. Râsul devine profetie. De acum înainte, fiecare evocare a lui Isaac va fi o aducere aminte că Dumnezeu are ultimul cuvânt, chiar și atunci când omul râde neîncrezător. Ne putem ușor imagina că ori de câte ori Abraham și Sara îl strigau pe copilul Isaac, de fapt ei dădeau mărturie de minunea întâmplată în viața lor. Și nu am niciun dubiu că și râdeau. Din acest motiv, râsul capătă o semnificație de mântuire: el marchează trecerea de la imposibil la posibil, de la necredință la credință. Sau cum spunea Apostolul comunității din Roma: „*Căci cu inima se crede pentru a obține justificare, iar cu gura se dă mărturie pentru a obține mântuire. De fapt, Scriptura spune: «Oricine crede în El nu va fi făcut de rușine»*” (Romani 10, 10–11).

De altfel, în întreaga istorie biblică, râsul rămâne un semn al surprizei divine. Psalmistul spune: „*Cel care locuiește în ceruri surâde, Domnul*

râde de ei” (Psalmul 2, 4). Aici, râsul nu este dispreț, ci triumful senin al puterii lui Dumnezeu asupra vanității umane. Râsul lui Dumnezeu este ironia sfântă prin care El demască absurditatea răzvrătirii omului. Acest râs divin nu este batjocoritor, ci pedagogic: el arată disproporția dintre fragilitatea omului și veșnicia lui Dumnezeu. Între râsul lui Dumnezeu și râsul omului există o legătură tainică. Când omul râde din bucurie curată, el participă la acest râs creator. Râsul devine astfel un act de comuniune, un ecou al bucuriei divine care face toate lucrurile noi.

Profeții și psalmii continuă această logică a paradoxului. În Psalmul 126, versetul 2, după întoarcerea din robie, poporul spune: „*Atunci, gura ni s-a umplut de strigăte de bucurie și limba, de cântări de veselie*”. Aici râsul nu mai este reacția la promisiune, ci rodul împlinirii. Râsul devine o formă de celebrare a bucuriei, un râs care slăvește, nu ironizează. Râsul devine semn al restaurării. Dumnezeu, care a promis, a împlinit; iar omul, care plângea, acum râde. Râsul este convertirea lacrimilor în zâmbet, căci psalmul se continuă cu această imagine: „*Cei ce seamănă cu lacrimi vor secera cu strigăte de bucurie. Plecând, mergeau și plângeau aruncând în pământ sămânța; venind, se întorceau cu strigăte de veselie, purtându-și snopi*” (126, 5-6).

În lumina Noului Testament, râsul capătă o profunzime și mai mare. Deși Evangheliile nu ni-l arată pe Isus râzând, întreaga Sa prezență emană

bucurie: „*Fericiți cei care plâng, pentru că ei vor fi mângâiați!*” (Matei 5, 4). Această mângâiere este promisiunea unui râs viitor, al celor răscumparați. Luca notează chiar o inversare paradoxală: „*Fericiți voi, care plângeți acum, căci veți râde!*” (Luca 6, 21)⁸. Râsul devine semnul escatologic al mântuirii, adică a celor de pe urmă, al vieții veșnice, ecoul unei bucurii depline. În Cristos, râsul nu este frivolitate, ci rod al Învierii. De aceea, acest discurs despre Dumnezeu din perspectiva râsului (*teologia râsului*⁹) nu poate fi separată de teologia harului.

În fiecare episod biblic unde omul râde, Dumnezeu se descoperă altfel: neașteptat, paradoxal, provocând uimire și recunoștință. Râsul este tresărirăa sufletului în fața surprizei divine. Râsul nu se opune credinței, ci o exprimă într-un mod liber, dezarmant. Omul credincios râde nu pentru a evita gravitatea vieții, ci pentru că a înțeles că, dincolo de orice dramă, se află o bucurie mai mare: aceea că Dumnezeu își ține promisiunea. Cum spuneam la început, nu într-o exaltare absurdă, ruptă de realitate – sau cum spunea străbunica mea „nu râzi ca tontălăul în târg” –, ci printr-o abordare bucuroasă a situațiilor vieții, printr-o atitudine pozitivă creștină.

Astfel, de la Abraham și Sara până la poporul întors din exil, râsul este un fir roșu al Revelației. El marchează momentele în care Dumnezeu rupe

⁸ În capitolul al doilea, *Fericirile* vor fi tratate mai detaliat.

⁹ Vezi nota 1.

ordinea previzibilului și transformă limitările umane în har. Râsul, în Scriptură, este întotdeauna o formă de uimire sfântă, un act de credință care se naște din întâlnirea cu surpriza divină. De la uimirea sfânta, la credință și până la speranța fericită a vieții veșnice, sunt momente de creștere și har care pot fi abordate cu bucurie.

CAPITOLUL II

BUCURIA ÎN SFÂNTA SCRIPTURĂ

Cum am procedat în cazul râsului, la fel vom proceda și în cazul bucuriei. Vom vedea mai întâi locurile și formele în care apare bucuria în Sfânta Scriptură, ca mai apoi să dezvoltăm discursul despre Dumnezeuul bucuriei.

1. Bucuria: o listă succintă cu versete biblice

Comparativ cu râsul, Biblia este mult mai generoasă cu menționarea bucuriei în toate sensurile acestui cuvânt, de peste 450 de ori.

Totuși, ca să păstrăm un discurs simplu și la obiect, și de ce nu deschizător de noi valențe, ne vom limita la câteva texte biblice:

Isaia 35, 10: „*Cei eliberați de Domnul se vor întoarce și vor veni în Sion cu strigăte de bucurie. O veselie fără de sfârșit va coborî asupra lor, bucuria și veselia îi vor urma, iar amărăciunea și suspinul se vor îndepărta*”.

Psalmul 100, 2: „*Slujiți Domnului cu bucurie, veniți înaintea Lui cu strigăte de veselie!*”